

International Journal of Eurasia Social Sciences
Vol: 11, Issue: 42, pp. (1203-1232).

Article Type: Review Article

Received: 30.08.2020

Accepted: 28.11.2020

Published: 15.12.2020

SOCIOLOGY DIMENSION OF INNOVATION

Ayşegül DEMİR

Asist. Prof. Dr., Sinop University, Türkiye, ayseguldemir@sinop.edu.tr
ORCID: 0000-0002-7328-4492

ABSTRACT

In this study, it is aimed to examine the sociological dimensions of innovation. Innovation has emerged because of the needs related to social, cultural, and economic social conditions. This state of regeneration can be compared to the human body rebuilding itself at any moment. In addition to traditional cooperation models in financial, technological, and social terms, innovation can be made possible by the realization of cooperation between talented individuals, institutions and organizations with different cultures and backgrounds. In the study, the sociological dimensions of innovation have been created because of the theoretical compilation of related studies after a detailed literature review. During the review of the literature on the subject, content analysis is performed, and it is seen that three sociologically different themes about innovation come to the fore. These themes are Competitive lifestyle (social simulation), technology-oriented consumption habits (technological innovation) and quality-oriented economic relationships (quality innovation). The study emphasizes the correlation between these three themes and innovation. As a result, eight categories play a decisive role in innovation: impact, people and talent, partnership, co-placement centers, community identification, outreach and dissemination, management and governance, and business model, financial plan, and sustainability. Due to the interaction between themes defined as innovation and competitive lifestyle, technology-oriented consumption habits and quality-oriented economic relations, there is a dynamic network between people-oriented relationships and technology-oriented behavior and consumption patterns. While shaping this social network, every factor that innovation interacts with should be handled in a holistic manner.

Keywords: Innovation, social simulation, technological innovation, quality innovation

INTRODUCTION

Innovation means that an invention or thought will be transformed into concrete with a commercial activity. The phenomenon of innovation not only includes technological innovation, which means new services and products of "technological nature of the economy", but also represents institutional and non-organizational technological innovations. These are listed as marketing tactics, new management methods, implementation of new services or policies, external and intrinsic communication, positioning (Ünlükaptan, 2009). Also, this ranking can be found in the increase in the level of social development and peace for societies, economic development for national economies, and dynamism for companies (Yıldırım, 2015).

Innovation relies heavily on the creation of basic knowledge through both education and science. A well-functioning and widely accessible education system facilitates innovation adoption and diffusion. Investments and capital accumulation in education have a positive contribution to economic growth. Contribution to economic growth mostly manifests itself through innovation in science and technology (Medasa, 2020). For innovation and advancement in scientific terms, investment in education and training is an important factor for both researchers and the social contribution of scientific research to scientific progress and innovation. The human factor plays a key role in the adoption of new technologies and initiation of innovative applications, especially in terms of capital. For organizational innovation, the creation, development and dissemination of new products and processes requires strong scientific studies such as research, technological infrastructure, and entrepreneurship skills. To have a highly skilled workforce, policies based on the availability of human resources, especially in science and technology, are required. Strong strategy skills make it easy to purchase and use new technologies that foster innovation across the economy. This is an important point in contributing to both the "quantity" and the quality of the economically highly skilled workforce (SUSSEX, 2020). However, the contribution of "softer" or more abstract skills such as entrepreneurial ability, communication skills, adaptability has a stronger impact on R&D studies, especially in services and organizational innovation. Because these elements contain an important part of the production process in innovation activity. In the digital environment, which has become part of the network of automated relationships as an innovation, it has now begun to be more focused on real teaching and assessment-based issues such as expert support, communication complexity and the ability to cope with world problems, learning strategies and self-awareness skills (OECD, 2007).

Innovation should be evaluated with the concept of public value. The concept of public value emerges because of innovation. Based on this situation, two models are defined that can provide an understanding of the innovation process. The first of these; it is directly related only to the creation and distribution of innovative services. Latter; by creating innovative structures, to cause a significant change in time with continuous innovation and small changes (Moore, 1995).

In innovation, there are product and service innovation, digital marketing, customer experience and interaction, ecosystem strategy, innovative acceleration and incubation programs, in-house innovation, integrated communication, positive social impact, and corporate communication categories. Considering the publication

and sustainability of an application defined as innovation in different environments for a long time, it cannot be expected to be successful in all conditions. In order to make the best definition in an innovation practice, it is important that the effect of improving the quality of life of individuals is demonstrable and concrete and is a result of effective cooperation of the public, private and civil sectors. In addition, it must be socially, economically, and environmentally sustainable (UN, 1995).

Innovation categories can be defined as product and service innovation, digital marketing, customer experience and interaction, ecosystem strategy, innovative acceleration and incubation programs, in-house innovation, integrated communication, positive social impact, and corporate communication. It is possible to give examples in different dimensions according to public innovation, service, service, the way of delivery, principles of practice, and the functioning of the public system. Structural-administrative innovation includes changes in the main law, the application of new business / business procedures or management techniques in public administration, while facilitating the implementation of new forms of governance such as conceptual innovation, interactive design, horizontal network structures. Depending on new concepts, changes in the perspectives of the parties emerge as reactions, risks, or new regulations because of innovation. When looking at financial innovation, it is seen that it is divided into three groups. These (Thornton & Stone, 1992):

- 1) Product innovation: Refers to a new or improved service.
- 2) Organizational innovation: Renewing an existing structure, establishing a new structure, or creating a new way for cooperation and interaction. To create organizational innovation conditions, certain tools such as leadership, corporate culture, planning, information management, process management and employee management innovation-oriented value system must be adopted and implemented by employees.
- 3) Process innovation: Represents the production method, delivery, delivery, quality in the process of a publicly available product or service.

Deregulation of financial industries is popular these days, with gains in microeconomic efficiency from unrestricted competition for reasons that honor it elsewhere. But banks are not like other organizations and other industries. They keep up with the change used in most transactions in the economy. The central bank is one of the institutions that are thought to have largely transferred monetary control transactions to the economy. It is necessary to consider what kind of regulations are needed to protect and develop the payments system and to maintain the effectiveness of monetary control. These problems arise at a time when technological and institutional innovations are changing costs, opportunities, and competitive realities in financial industries. Important trends in this regard are (Tobin, 1985):

- 1) Transactions for financial assets are cheaper in terms of time and resources. Electronic payment networks enable instant payments via a computer from a single account.
- 2) The issuance of liabilities that can be transferred to third parties by check or money order payable on demand is not limited to commercial banks and other government-regulated depository institutions.

- 3) Legal ceilings regarding interest rates to be paid on deposits are abolished.
- 4) Blurs or destroys the differences between financial supermarkets and holdings, banks, other deposit organizations, mutual funds, brokers, insurance companies, investment bankers, securities sellers and financial institutions.

At this point, financial intermediaries come into play as intermediaries or intermediaries that are authorized to invest in financial assets. They export securities specifically to purchase other securities. The first step in understanding agents is to identify the characteristics of the financial markets in which they play an important role and to emphasize what allows them to provide useful services. It is important to understand how financial contracts written by brokers differ from contracts that do not include intermediaries, and why these are the most appropriate financial contracts. Debt contracts are at the heart of the understanding of intermediaries. Portfolio diversification within financial intermediaries represent financial engineering technology that makes it easier for a bank to convert loans requiring costly monitoring and implementation into non-required bank deposits. Agents export secondary financial assets to buy primary financial assets because they provide services (Diamond, 1996).

To give an example, when there is a non-binding demand for the information followed by entrepreneurs to be followed without disclosure, a wide variety of financial intermediaries can provide this with almost no cost disadvantage through simple tracking services to prevent competitors from obtaining information. Two types of diversification are discussed in the context of two alternative financial intermediary models. First, to go to traditional diversification by subdividing individual risks; The second is to diversify by adding more independent risks at a certain scale (Diamond, 1984).

Although there are deficits in emerging and emerging economies, risks based on international financial integration attract considerable attention. In this respect, there is a comprehensive literature on financial globalization. Developed countries in the competitive market have entered R&D searches due to the impact of financial globalization. This has led to the emergence of the concept of financial innovation in line with technological developments. This brings new opportunities for organizations in developing countries that make it possible to enrich traditional types of financing, such as bank loans, bonds, and stock issuance, through structured financing tools (CGFS, 2010).

METHOD

In the study, the sociological dimensions of innovation have been created because of the theoretical compilation of related studies after a detailed literature review. The purpose of choosing a theoretical analysis method in the study is to explain a scientific activity by developing discussion / persuasion strategies and to reveal interpretative principles. During the review of the literature on the subject, content analysis is performed, and it is seen that three sociologically different themes about innovation come to the fore. These themes can be listed as competitive lifestyle (social simulation), technology-oriented consumption habits (technological innovation) and

quality-oriented economic relationships (quality innovation). In the study, the relationship between these three themes and innovation is emphasized.

FINDINGS (RESULTS)

Competitive Lifestyle (Social Simulation)

Innovation can be considered as the most important competitive tool in today's societies. Because organizations need to seek and develop new competitive strategies to continue their activities and to stay one step ahead of their competitors. These; The quality of the products produced, the high reliability of the products compared to the competitors, the customer demands, and needs are met quickly, and the service quality offered is high. Producing new production technologies, paying attention to supplier relations, creating efficient customer services, creating new raw materials, and significantly reducing the external dependency of the organization increase the competitive power of innovation activities. In addition, having patents on new technologies, production techniques and products provides an important advantage to other organizations in technology transfer and makes others dependent on them. Thus, it offers organizational organizations significant privileges and advantages in competing against their competitors (Can, 2012). Organizational organizations are facing increasing pressure from competition every day. Because customers have various requests (uniqueness, privatization, delivery speed, quality, environmental sensitivity and so on). In this sense, innovation is very important for organizations to exist within the global economy (Colovic & Lamotte, 2015). In fact, it is possible to think of this system as a simulation universe.

As Baudrillard (2005) argued, this universe shapes itself in the form of competition and quality as modern simulators trying to intertwine simulated models of reality and reality, and it shows itself clearly in the way organizational organizations operate. Nowadays, reality is reproduced through miniaturized cells, matrices, memories and instruction models. The reality that is shaped around these new technologies and the new world order is transforming into an operational plane. Synthetically generated reality is hyperreal, similar to combinational models in hyperspace. Although this hyperreality has all the signs of reality, its flawless, programmable signs that can short-circuit all phases of reality can reproduce like viruses. In other words, there is a hyperreality that cannot return the truth from a machine that can be thrown all over the place, which consists of social production of difference simulation based on models around the same trajectory.

When evaluated in terms of organizational innovation, it is necessary to rely on the quality process in a social simulation. This process is not just about the process within the simulation itself. All interactions between stakeholders, study team, model and findings are included in this process. In this sense, it would not be correct to say that a community with more than one member is homogeneous. If individuals have different views in the organizational setting, their likelihood to be interested in that too varies. The quality of a social simulation is determined by the collective nature of the mechanisms that should be involved in the social context (Ahrweiler & Gilbert, 2015).

In this sense, the creation of computer programs contributes to the understanding of all social processes in terms of simulating aspects of social behavior. Therefore, developing or using theory or models is a must in most social science research. Another way of expressing theories is by studying computer programs. Computer programs play an important role in simulating social processes. In some cases, even quite impossible or unethical experiments on human populations and artificial social systems are possible through these programs (Gilbert, 2007).

Technology-Oriented Consumption Habits (Technological Innovation)

In the process that has passed until today, important changes and transformations have been experienced in the historical and social world. Especially the rapid developments in the field of technology and the important inventions that emerged have been the turning point in social transformation. This situation, whose effects are felt in every field, also manifests itself in terms of financial sphere. Advances in technology are one of the most important factors in the globalization of the world. However, financial products have increased and diversified considerably. Thus, innovation has gained great importance at the financial system level (Castells, 2005).

Technology is one of the elements that changes the way of life, such as competition and social simulation. Technology has also spared the effects of this change from social institutions such as family, religion, morality, marriage, state, property institutions. Modern technology is driving the industry away from home, causing the family organization to change radically. Many functions of the family have been taken away by other institutions. Now, marriage is seen as a civilized contract rather than a sacred bond. Marriages are becoming increasingly unstable. Examples of divorce, desertion and separation are increasing. Technology has increased the status of women, but it has also contributed to the stress and tensions in the male-female relationships at home. Religion loses its dominance over members. People are becoming more secular, rational, and scientific (Aggour & Mabrouk, 2020).

Technology is one of the lifestyle-changing factors such as competition and social simulation. It is possible to see the effects of this technology-oriented change on social institutions such as family, religion, morality, marriage, state, property institutions. Modern technology drives the industry away from home and causes the family form to change shape. Many functions of the family are taken away by other institutions. Now marriage is seen as a civilized contract rather than a sacred bond. Marriages are becoming increasingly unstable.

However, their point of view is less religious. Inventions and discoveries in science weaken the foundations of religion. The function of the state or the field of state activity is expanded. Modern technology, disadvantaged people's education, health, etc. It enables it to perform services such as. Transport and communication discoveries cause functions to shift from local government to the center. Modern inventions also reinforce nationalism. Modern governments, ruling through bureaucracy, further individualize human relations. The most striking change in modern times is the change in economic organization. Industry is taken away from home and is used by factories, shops, banks, companies, etc. New types of economic organizations have been created. New

technologies and innovation have the potential to repaint the image of our society in a completely new way. In doing so, it also challenges institutions on issues related to social planning, policy making, and coordination. Because they are neither predictable nor accessible as future objects. Analyzing social facts about the emergence, structures and consequences of technologies and innovation enables us to understand, explain and explain the complex dynamics in technology and innovation (JGU, 2020).

Technological innovation is "a new suite of information on a new tool, process or other practical innovation. The process innovation includes external elements such as psychological and socio-economic factors" (Polat & Öner, 2000). Given all aspects of globalization, global variations have positive effects on creativitits and the improvement of innovation. The source of innovation is considered globalization. The phenomenon of globalization is also interpreted as eliminating innovation through destruction. In the economy, some critics of globalization believe that support policy is imperative, and that market globalization reduces growth and development variation (Bollen, 1983).

These alternative networks are increasingly intertwined with some of the fundamental dynamics of globalization. The formation of global markets, intensifying international and local networks, the development of communication technologies that easily escape from traditional surveillance practices cause the strengthening and formation of new global powers and the existence of a global economic system. An example of this is the development of various institutional supports for cross-border money flows and markets. Different geographies in the global network are dynamic and changeable due to their spatial characteristics. It is possible to assess a wide range of activities on a global scale, including the prevalence of criminal activities. The Internet example has emerged as a powerful tool that mobilizes all social dynamics, from communicating with human rights, the environment and worker strikes around the world to supporting each other's struggles. However, just because the network is global does not mean that everything should be at a global level. As the diversity of cultures and groups increases, new technologies such as the internet can increase the resilience to set standards and avoid risks for the better and increase more political and civic potential for the corporate world (Sassen, 2002).

As in the Internet example, R&D is just a clue to the technological development and innovation process. R&D is more suitable for companies that are close to or at the edge of technology. On the other hand, technology acquisition and use of skills are also more applicable to companies that absorb technology to create advanced technologies. As a result, organizations innovate according to market demands and, in principle, the innovation process begins by reviewing and combining all available knowledge that assumes that the use of innovation as important sources of innovation and knowledge is broadly attractive. Being open to new ideas and innovative solutions leads to more complex innovations, especially in the early stages of the process, whereby decisions are allowed and combined in different ways through a combination of ideas, knowledge, and skills. In fact, the innovation process mainly depends on external conditions. Designing new technologies results from interactions with customers, suppliers, competitors, and a variety of other public and private organizations. This explains why clusters, competition and other business connections for the technological development process are so

important. In addition, innovation, which is seen as a spatial system at a regional or national level, allows the performance of innovation and innovation activity to be understood and analyzed (Diaconu, 2011).

There are some features associated with Technological Innovation. These are (IGI Global, 2020):

- 1) New breakthrough in research and development, know-how and tools, independent of product and service initiatives.
- 2) The introduction or modification of some type of technology (usually information technology) to an organization.
- 3) The innovation process and its results, including the development and dissemination of new products, services and organizational models in the market and society.
- 4) The introduction or replacement of some type of technology (usually information technology) into an organization.
- 5) Creating new techniques and processes in the production of goods and services.
- 6) Product and technological process innovations.
- 7) Invention derived from research developments and significant technological changes in products and processes.
- 8) The study of how different academics, people and organizations from different disciplines create new uses for new or existing technologies and how these new innovations spread across populations.
- 9) Including activities in technological innovation that contribute to the research, development and design of new products, services, or techniques or to the improvement of existing products and generate new technological knowledge.
- 10) The introduction or replacement of some type of technology (usually information technology) into an organization.
- 11) The fact that there is a process, product, administrative change, and formation that add value to the customer in increasing the productivity and quality of the organization.
- 12) New product or service development process through the integration of complementary technologies to be adopted by the market.
- 13) A new product or service involving information exchange.
- 14) Product / process innovation.
- 15) A new product or service that contains a change in the information.
- 16) Providing new products and processes or technological advances of existing products and services.
- 17) Different academics from different disciplines examine how people and organizations create new uses for new or existing technologies and how these new innovations spread across societies.

Financial globalization is defined as "eliminating national financial markets by clearing national financial markets from various controls and limitations and opening them up to international financial markets. In order to do this, the national markets need to be converted, exchange rates are surged, international capital flows increase and

new corporate investments such as investment funds and investment partnerships should increase their role in financial markets" (Şiriner, 2008). In this context, to give an example, payment methods have emerged today, to benefit from banking services without visiting bank branches. Non-branch banking is developing rapidly. Telephone banking, internet banking, mobile (mobile phone internet connection) banking, home / office banking, point of sale and service (POS) banking, mail-order system, automatic payment machines (ATM) banking, video payment machine (VTM) banking, television banking and cabin banking applications are observed (Slideshare, 2020).

This situation gradually reduces the size of inter-human relationships and interaction, raising the risk of substanceization of the thoughts and bodies of individuals who are present in society. The advantages associated with technological innovations set a distance in the social world by limiting individuals who communicate and interact with their bodies at the corporate level with technological intermediaries. Thus, social relations and interaction are reproduced today through virtual technological instruments on the symbolic plane, as in the nature of the social actions that Weber (1978) has drawn up. Technological tools transform the institutionalization situation through ongoing face-to-face relationships and interaction in society into virtual form, creating a new social reality that presents the network of relationships to society through the screen form. With these innovation technologies, the bodies of individuals now appear at the back of the screens. All corporate transactions will be considered as institutions or organizations in organizational organizations instead of acting, it is now possible with the help of technological tools, individuals are required to be directly in the places. This new world will undoubtedly bring with it the search for a new social order in interhuman relations based on institutionalization.

Quality-Axis Economic Relations (Quality Innovation)

Sociology, which examines human as a social entity, includes all concepts and principles that concern people and societies. All human activities are covered by this branch. It examines everything that concerns people, geography, health services, economic activities, belief systems, culture and traditions of every society, crime and law, politics and all the rules and regulations that connect and separate all other issues that need to be done. Therefore, it has a wider scope. Sociology examines the society with its own unique methods and techniques on issues such as family, economy, society, culture, religion, and politics with a sociological perspective.

As a sociological perspective, entrepreneurship targets social systems and the actors that make them up. Social systems include social actors, business organizations, political parties, government agencies and organized collective structures. This represents a kind of collective structure. Organizations must produce the goods and services they need to sustain themselves. Political factors have a big influence here. The social position of the individual affects his professional role and status to a great extent within the framework of the work-organization link. Individual entrepreneurial behavior, on the other hand, contributes to the generation of innovation with new economic efforts, which can often range from self-employed persons to the creation of important organizations. Many new institutions and organizations, especially those with high growth potential, often reflect

how effective and important team efforts are. Changes in the collection of resources, the emergence of new products or processes are generally associated with entrepreneurship and innovation activities in terms of quality (Giddens, 2009; Reynolds, 1991).

This is largely due to the phenomenological nature of current working venture capital, entrepreneurial opportunities linked to innovation, entrepreneurial psychology, and "network economics". Ironically, this is believed to create a bigger fight against legitimacy issues. There is still an ongoing effort to understand why entrepreneurship is not just an organizational or sociological context, a typology of behavior patterns, or a model of political economic development (Phan, 2003).

At this point, organizational quality is the most important competitive tool in the economy. It requires certain conditions for innovation in quality. These (Qualityinnovation, 2020);

- 1) To have innovation value and be full-time,
- 2) Practical and useful,
- 3) Ability to develop systematically,
- 4) Responding to the current and future needs of stakeholders,
- 5) Improving technical, social, or business performance.

In terms of quality, when evaluated in conjunction with the ever-changing customer expectations and preferences; Emerging technologies such as artificial intelligence, machine learning, internet of things and Blockchain are reshaping the way financial institutions provide services. Maintaining competitiveness in the ever-changing financial services sector is becoming a very challenging task. The creation of more effective compliance processes that fully meet emerging global and country-specific regulations, the transition from old technology environments to more agile operations than complex schemes, leads to significant changes in many financial institutions, including banks, insurance companies and asset management companies. Most financial institutions see young financial technologies, known as Fintech, as a very important part of the digital future. More than \$31 billion invested in Fintechs and digital innovation in 2017 is an example of this. According to the results of KPMG Turkey's research in 2018, the leading Fintech establishment has ten distinct features. KPMG sorts them as follows (KPMG, 2018): A clear vision; Customer focus; Collaborative; Stability; Agile and compliant; Result focus; Willingness to learn; Short and long-term focus.

Global Fintech is one of the best examples of the economic dimension of financial innovation. Fintech is part of the evolving financial innovation process and proves that it is theoretically risky but also valuable, supporting recent evidence that it provides investors with significant value. The Financial Stability Board (FSB) describes Fintech as "technologically effective financial innovation that can result in the provision of products and financial services that have a significant impact on new business models, applications, processes or financial markets and institutions". This definition is also adopted by the Basel Banking Audit Committee (BCBS). Because this broad definition is partly considered useful by BCBS considering the current fluidity of Fintech developments. Fintech

generally covers credit, deposit and capital raising services, payments, clearing and payment services, investment management services (including trade), and insurance areas, including digital currencies. Blockchain technology is part of Fintech's technological backbone. Thakor (2019) outlines the objectives of its use of this technology along with other technological developments: lower search costs for processing parties, achieve a scale economy in the collection and use of large data, transfer cheaper and more secure information, reduce validation costs.

Examples from Turkey and the World (Awards)

Examples from Turkey

It is observed to institutions and organizations that are engaged in activities in support of the R&D activities of many public units in Turkey and innovative ideas and processes. Examples of Supporting Institutions and Organizations from Turkey are shown as KOSGEB (Small and Medium Enterprises Development Organization) TUBITAK (The Scientific and Technological Research Institute of Turkey)-TEYTEB, TTGV (Turkish Technology Development Foundation), EUREKA-TURKEY, CREDIT GUARANTEE FUND (KGF) and R&D and Innovation Reform Package (Böyükaslan & Tiryakioğlu, 2016). Examples of financial innovation when evaluated in the context of awards given to institutions and organizations from Turkey; The list of categories and projects owned by The SARDİS and achievement award-winning organizations (SARDİS, 2019).

Financial and technical support for organizations with innovation ideas and processes in the world and in Europe varies greatly according to our country. In this sense, America, the country where Silicon Valley and venture capital studies were first developed and spread all over the world, differs from other countries with its opportunities for innovation ideas and processes. For example, Small Business Management (SBA-Small Business Management) has been serving for nearly thirty-five years as a program that supports innovative ideas and practices. The successful program has inspired and encouraged similar practices in most Far Eastern countries as well as European countries such as the Netherlands, England, Taiwan, and Japan in terms of implementation. The European Union sees innovation as an issue that needs to be addressed urgently. With the Green Paper on Innovation document published in 1995, in an effort to uniformize the innovation policies of the member countries, the program was drawn with the aim of becoming the world's most competitive and dynamic knowledge economy in 2010 in line with the perspective called Lisbon Goal. It has a wide framework that includes all participants at different levels among EU members (Böyükaslan & Tiryakioğlu, 2016).

Examples from Earth

The American Association of Public Administration Public Service Awards are awarded to applicants who meet some or all the criteria set on the basis of sustainability. These are: Making a big difference in improving public services; Taking risks for change; Developing a more democratic society; Serving social equality leadership; Better achieving the operational goals of a public agency; Satisfactory savings in public activities; Creating a staff to train other public leaders (ASPA, 2019).

The International Organization for Standardization ISO is the world's largest volunteer, consensus-based International Standards developer. ISO (International Organization for Standardization) Awards; Ships and marine technology, Tourism and related services, Environmental management - Environmental management systems, Information technology - IT security techniques, Rubber and rubber products - Test and analysis, Financial services, Energy management, Food products, Geographic information / Geomatics, Optical and photonics , Ground-moving machinery, Automation systems and integration - Industrial data, Materials, equipment and offshore structures for the petroleum, petrochemical and natural gas industries (ISO, 2020).

The Lawrence D. Eicher Leadership Award is a prestigious award that appreciates the significant contributions and outstanding performance of an ISO technical committee (TC) or subcommittee (SC) to the development of ISO International Standards. The award is designed to encourage creative and collaborative work by rewarding the implementation of innovative and efficient processes and solutions that provide excellent services. It is also seen as an opportunity to announce and share best practices among ISO committees (Eicher, 2020). The world's best EMEA Business Awards list is included in Table 3 below. The list includes the most trusted European job awards, Middle East Business Awards and African Business Awards. Here, awards are also given to industry sectors such as The Deloitte Technology Fast 500 EMEA, The FStech Awards, The EMEA Finance Treasury Services Awards, SABER Awards EMEA and The IJGlobal Europe and Africa Awards (EMEA, 2020).

The Quality Innovation Award is an annual international competition that enables innovators to achieve specific goals and has been an event since 2016. This event helps, above all, to increase the competitiveness of the participating countries. These objectives are as follows (Quality Innovation Award, 2020): Receiving professional evaluation for innovations; Comparing innovations with others; To increase the visibility of innovations; To compare innovation at national and international level; Obtaining professional feedback from an independent organization; To increase public awareness of innovation; Helping to open new markets; To motivate the organization to increase innovation; To be recognized at national and international level.

CONCLUSION

In this study, which focuses on the sociological dimension of financial innovation, it is necessary to evaluate the relationship between individual, knowledge, innovation and society as a whole. In this respect, taking the research conducted by EIT (European Institute of Innovation Technology) as a reference in 2016 while evaluating the results part will be supportive in terms of strengthening the backbone of the study. In the research carried out by the ECO (2016) under the definition of "Knowledge and Innovation Communities", this phrase includes the development of products, services and processes, as well as leading higher education institutions, research institutions, companies and represents a highly autonomous partnership of other stakeholders. Such a statement constitutes a highly meaningful holistic definition that covers all areas in society, both conceptually and institutionally in the sociological dimension of the subject. A partnership of knowledge and innovation communities represents a major breakthrough in connecting excellence-oriented innovation centers, Co-location centers, to become leading centers of excellence and to compete and collaborate with other innovation centers

around the world. Knowledge and innovation communities, world-class entrepreneurial education and training programs, research and innovation projects, and support for startups and startups, bringing together actors from different aspects of the 'Knowledge Triangle' (business, education, and research) encompassing the entire innovation value chain in a given area a series of activities in eight categories (1. Impact, 2. People and talent, 3. Partnership, 4. Joint placement centers, 5. Community identity creation, 6. Social assistance and dissemination, 7. Management and governance, 8. Business model, financial plan and sustainability). As impact carriers, people likewise act as carriers and multipliers of knowledge and are therefore essential to the achievement of the goals of knowledge and innovation communities. Innovation is made possible by cooperation between talented individuals, institutions and organizations with different cultures and backgrounds that challenge traditional models of cooperation both financially, technologically and socially. In this sense, "Co-location Centers" provide a physical "connecting" space for interaction with strong links to the local ecosystem, the main Knowledge Triangle partners in the region and the knowledge and innovation communities partnership. It acts as the "event management" center for many arrangements such as coordinating and managing joint activities, structuring and implementing governance arrangements, and facilitating cooperation. It functions as "information management" as information exchange points (for example, within and between Common Settlement Centers).

Information and results regarding "social assistance and dissemination" activities are shared with external stakeholders in the innovation environment. "Management and governance" has an important autonomy in terms of quality in defining the organizational organization and structure as well as its strategy, objectives, activities and working methods. As a result, in terms of financial innovation, the business model, financial plan and sustainability must be consistent with and contribute to the goals and strategy of the knowledge and innovation communities, and ensure optimum and efficient use of resources. It should also be designed to contribute to economic and social impact and to position the knowledge and innovation communities as a leading global player in their field.

ETHICAL TEXT

In this article, journal writing rules, publishing principles, research and publishing ethics rules, journal ethics rules are followed. Responsibility belongs to the author(s) for any violations related to the article.

REFERENCES

- Ahrweiler, P., & Gilbert, N. (2015). *The Quality of Social Simulation: An Example from Research Policy Modelling*. Policy Practice and Digital Science, Editors: Marijn Janssen Maria A. Wimmer Ameneh Deljoo, Springer.
- ASPA (2019). National Public Service Awards. ASPA 2019 Annual Conference March 8-12, Washington: <https://www.aspanet.org/ASPA/Make-Connections/Awards/National-Public-Service-Award.aspx>
- Baudrillard, J. (2005). *Simulacra and Simulation*. East West Publications.
- Bollen, K. (1983). World System Position, Dependency and Democracy: The Cross-National Evidence. *American Sociological Review*, 48, 468-479. DOI: 10.2307/2117715 <https://www.jstor.org/stable/2117715>

- Böyükaslan, A., & Tiryakioğlu, M. (2016). Entrepreneurial State. Innovative Financing: A Policy Quest for Turkey. *Journal of Business Research-Turk*, 8(1), 592-618. DOI: 10.20491/isader.2016.162
- Can, P. (2012). A Study on the Impact of Marketing Processes on Innovation Strategies. Unpublished Ph.D. Thesis, Ataturk University Institute of Social Sciences, Erzurum.
- Castells, M. (2005). *Network Society*, Center for Transatlantic Relations. Los Angeles: California.
- CGFS (2010). Long-term Issues in International Banking. Switzerland: Bank for International Settlements Communications.
- Colovic, A., & Lamotte, O. (2015). Technological Cooperation in the Global Competitive Environment. *Creativity and Innovation Management*, 24(4), 617-628. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2010.02.003>
- Dawi, M. N., Jusoh, A., Streimikis, J., & Mardani, A. (2018). The influence of service quality on customer satisfaction and customer behavioral intentions by moderating role of switching barriers in satellite pay TV market. *Economics and Sociology*, 11(4), 198-218. DOI: 10.14254/2071-789X.2018/11-4/13
- Diaconu, M. (2011). Technological Innovation: Concept, Process, Typology and Implications in the Economy. *Theoretical and Applied Economics*, 10(563), 127-144.
- Diamond, D. W. (1996). Financial Intermediation as Delegated Monitoring: A Simple Example. *Federal Reserve Bank of Richmond Economic Quarterly*, 82(3), 51-66. <https://doi.org/10.2307/2297430>
- Diamond, D. W. (1984). Financial Intermediation and Delegated Monitoring. *The Review of Economic Studies*, 51(3), 393-414.
- EIT (2016). EIT's 2016 Call for Knowledge and Innovation Communities (KIC) Proposals. European Union: European Institute of Innovation and Technology (EIT). <https://eit.europa.eu/sites/default/files/EIT%202016%20Call%20for%20KICs%20proposals.pdf>
- Eicher, L. D. (2020). Leadership Award ISO Award 2020. <https://www.iso.org/iso-awards.html>
- EMEA (2020). List of Business Awards in EMEA Europe Middle East Africa. <https://awards-list.com/international-business-awards/emea-business-awards/>
- Giddens, A. (2009). *Sociology*. 6th Edition. Cambridge: Polity Press.
- Gilbert, N. (2007). *Computational Social Science: Agent-Based Social Simulation*. Guildford: Centre for Research on Social Simulation.
- IGI Global (2020). What is Technological Innovation. <https://www.igi-global.com/dictionary/media-streaming-technological-innovation-higher/29457>
- JGU (2020). The Sociology of Technology and Innovation, Social Simulation. <https://technologyandinnovation.sociology.uni-mainz.de/>
- KPMG (2018). *Global Fintech Research 2018*.
file:///C:/Users/ayseg/OneDrive/Masa%C3%BCst%C3%BC/F%C4%B0NANSAL%20%C4%B0NOVASYON/CANT%C3%9CRK.pdf
- Moore, M. H. (1995). Break-Through Innovation and Continuous Improvement: Two Different Models of Innovative Process in Public Sector. *Public Money & Management*, 25(1).

- OECD (2007). Innovation and Growth Rationale for an Innovation Strategy. <http://www.oecd.org/sti/inno/39374789.pdf>
- Phan, P. H. (2004). Entrepreneurship theory: Possibilities and Future Directions. *Journal of Business Venturing*, 19(5), 617-620. <https://doi.org/10.1111/jsbm.12534>
- Polat, M., & Oner, M. A. (2000). Innovation Management Techniques in Companies. Yeditepe University Institute of Social Sciences MBA Program.
- Reynolds, P. D. (1991). Sociology and Entrepreneurship: Concepts and Contributions. *Entrepreneurship: Theory & Practice*, 2, 47-70. <https://doi.org/10.1177/104225879201600205>
- Sassen, S. (2002). Towards a Sociology of Information Technology. *Current Sociology*, 50(3), 365–388. <https://doi.org/10.1177/0011392102050003005>
- Slideshare (2020). Banking Services. <https://www.slideshare.net/efinans/12-bankack-hizmetleri-ii>
- Şiriner, I (2008). Financial Globalization: Transformation in Monetary and Fiscal Policies. Istanbul: Eti Publications.
- Qualityinnovation (2020). The Quality Innovation Award. <https://www.qualityinnovation.org/>
- Thakor, A. V. (2019). Fintech and banking: What do we know? *Fintech and Banking. Journal of Financial Intermediation*, 1-13. <https://doi.org/10.1016/j.jfi.2019.100833>
- Thornton, D., & Stone, C. (1992). Financial Innovation: Causes and Consequences. (Eds) In Kevin Dowd and Mervyn K. Lewis. *Current Issues in Monetary Economics* London: McMillan.
- Tobin, J. (1985). Financial Innovation and Deregulation in Perspective. *Boj Monetary and Economic Studies*, 3(2), 19-29.
- UN (1995). Resolutions and Decisions adopted by the General Assembly. <https://research.un.org/en/docs/ga/quick/regular/50>
- Ünlükaplan, G. (2009). Determination of Economic Development, Competitiveness and Innovation Relations in Member States of the European Union with Canonical Correlation Analysis. *Journal of Finance*, 157, 235-250. <https://doi.org/10.3390/su12176812>
- Weber, M. (1978). *The Nature of Social Action*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Yıldırım, F. (2015). Economic Archaeology and Importance of Technology and Innovation. *Key Magazine*, 324, 4-8. <https://doi.org/10.1177/016224399301800207>
- Yıldırım, S. (2009). Supply Chain Management and Total Quality Management Relationship in Enterprises. *Suleyman Demirel University Visionary Journal*, 1(1),175-191.

İNOVASYONUN SOSYOLOJİK BOYUTLARI

ÖZ

Bu çalışmada inovasyonun sosyolojik boyutlarının incelenmesi amaçlanmaktadır. İnovasyon, sosyal, kültürel ve ekonomik sosyal koşullarla ilgili ihtiyaçların bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Bu yenilenme durumu, insan bedeninin her an kendini yeniden inşa etmesine benzetilebilir. Finansal, teknolojik ve sosyal anlamda geleneksel iş birliği modellerinin yanı sıra, farklı kültür ve geçmişlere sahip yetenekli kişiler, kurum ve kuruluşlar arasında iş birliğinin gerçekleştirilmesi ile inovasyon mümkün hale getirilebilir. Çalışmada, inovasyonun sosyolojik boyutları detaylı bir literatür taramasından sonra ilgili çalışmaların teorik çerçevede derlenmesi sonucunda oluşturulmuştur. Konuya ilişkin literatür incelenmesi aşamasında içerik analizi yapılarak inovasyon konusuna dair sosyolojik olarak üç farklı temanın öne çıktığı görülmektedir. Bu temalar; Rekabetçi yaşam tarzı (sosyal simülasyon), teknoloji odaklı tüketim alışkanlıkları (teknolojik inovasyon) ve kalite odaklı ekonomik ilişkiler (kaliteli inovasyon) şeklinde belirlenmektedir. Çalışmada, özellikle bu üç tema ile inovasyon arasındaki ilişkisellik vurgulanmaktadır. Sonuç olarak, etki, insanlar ve yetenek, ortaklık, ortak yerleştirme merkezleri, topluluk kimliği oluşturma, sosyal yardım ve yaygınlaştırma, yönetim ve yönetişim ve iş modeli, finansal plan ve sürdürülebilirlik olmak üzere sekiz kategori, inovasyonda belirleyici bir rol oynamaktadır. Çalışma, inovasyon ve rekabetçi yaşam tarzı, teknoloji odaklı tüketim alışkanlıkları ve kalite odaklı ekonomik ilişkiler olarak tanımlanan temalar arasındaki etkileşim nedeniyle, insan odaklı ilişkiler ile teknoloji odaklı davranış ve tüketim kalıpları arasında dinamik bir ağ olduğunu ortaya çıkarmaktadır. Bu sosyal ağı şekillendiren inovasyonun, etkileşimde bulunduğu her faktör açısından bütüncül bir şekilde ele alınması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: İnovasyon, sosyal simülasyon, teknolojik inovasyon, kalite inovasyonu

GİRİŞ

İnovasyon, yeni bir icat veya düşüncenin ticari bir faaliyetle somut hale getirilmesi anlamına gelmektedir. İnovasyon olgusu sadece "ekonominin teknolojik doğasına" ait yeni hizmetler ve ürünler anlamına gelen teknolojik inovasyonu değil, aynı zamanda kurumsal ve organizasyonel olmayan teknolojik inovasyonları da temsil etmektedir. Bunlar pazarlama taktikleri, yeni yönetim yöntemleri, yeni hizmet veya politikaların uygulanması, dış ve iç iletişim, konumlandırma olarak sıralanmaktadır (Unlukaplan, 2009). Ayrıca bu sıralama, toplumlar için sosyal kalkınma ve barış seviyesindeki artışta, ulusal ekonomiler için ekonomik kalkınmada ve şirketler için dinamizmde bulunabilir (Yıldırım, 2015).

İnovasyon, büyük ölçüde hem eğitim hem de bilim yoluyla temel bilgilerin yaratılmasına dayanmaktadır. İyi işleyen ve geniş ölçüde erişilebilir bir eğitim sistemi, yeniliğin benimsenmesini ve yayılmasını kolaylaştırmaktadır. Eğitim alanına yatırım ve sermaye birikiminin ekonomik büyümeye olumlu katkısı bulunmaktadır. Ekonomik büyümeye katkı çoğunlukla bilim ve teknoloji alanında yapılan inovasyon yoluyla kendisini göstermektedir (Medase, 2020). Bilimsel açıdan yenilik ve ilerleme için, eğitim ve öğretime yatırım hem araştırmacılar hem de bilimsel araştırmanın bilimsel ilerleme ve yeniliğe sosyal katkısı için önemli bir faktördür. İnsan faktörü, özellikle sermaye açısından yeni teknolojilerin benimsenmesinde ve yenilikçi uygulamaların başlatılmasında kilit rol oynamaktadır. Organizasyonel inovasyon için yeni ürün ve süreçlerin oluşturulması, geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması, araştırma yapılması, teknolojik altyapı ile girişimcilik becerileri gibi güçlü bilimsel çalışmaları gerektirir. Yüksek vasıflı bir iş gücüne sahip olmak için, özellikle bilim ve teknolojide insan kaynaklarının mevcudiyetine dayalı politikalar oluşturulması gerekmektedir. Güçlü strateji becerileri, ekonomi genelinde inovasyonu teşvik edici yeni teknolojileri satın almayı ve kullanmayı kolaylaştırmaktadır. Bu, ekonomik olarak yüksek vasıflı işgücünün hem "miktarına" hem de kalitesine yönelik katkı sunmada önemli bir noktadır (SUSSEX, 2020). Bununla birlikte, girişimcilik yeteneği, iletişim becerileri, uyarlanabilirlik gibi "daha yumuşak" veya daha soyut becerilerin katkısı, özellikle hizmetlerde ve organizasyonel inovasyonda Ar-Ge çalışmalarında daha güçlü etki bırakmaktadır. Çünkü bu unsurlar, inovasyon faaliyetinde üretim sürecinin önemli bir bölümünü içermektedir. Bir inovasyon olarak otomatikleşmiş ilişkiler ağının parçası haline gelen dijital ortamda artık uzman desteği, iletişim karmaşası ve dünya sorunlarıyla baş etme yeteneği, öğrenme stratejileri ve öz farkındalık becerileri gibi gerçek anlamda öğretmeye ve değerlendirmeye dayalı konularda daha fazla kafa yorulmaya başlamıştır.

İnovasyonun kamusal değer kavramıyla değerlendirilmesi gerekmektedir. Kamusal değer kavramı, inovasyonun bir sonucu olarak ortaya çıkmaktadır. Bu duruma dayanarak, inovasyon sürecinin anlaşılmasını sağlayabilecek iki model tanımlanmaktadır. Bunlardan birincisi; doğrudan sadece yenilikçi hizmetlerin oluşturulması ve dağıtımı ile ilgilidir. İkincisi; yenilikçi yapılar oluşturarak, sürekli yenilik ve küçük değişiklikler ile zaman içinde önemli bir değişime neden olmaktadır (Moore, 1995).

İnovasyonda ürün ve hizmet inovasyonu, dijital pazarlama, müşteri deneyimi ve etkileşimi, ekosistem stratejisi, inovatif hızlandırma ve kuluçka programları, kurum içi inovasyon, entegre iletişim, pozitif sosyal etki ve kurumsal

iletişim kategorileri bulunmaktadır. İnovasyon olarak tanımlanan bir uygulamanın uzun süre farklı ortamlarda yayınlanması ve sürdürülebilirliği düşünüldüğünde, her koşulda başarılı olması beklenemez. Bir inovasyon uygulamasında en iyi tanımı yapabilmek için, bireylerin yaşam kalitesini iyileştirmenin etkisinin kanıtlanabilir ve somut olması ve kamu, özel ve sivil sektörlerin etkili iş birliğinin bir sonucu olması önemlidir. Ek olarak, sosyal, ekonomik ve çevresel olarak sürdürülebilir olması gerekmektedir (UN, 1995).

İnovasyon kategorilerini ürün ve hizmet inovasyonu, dijital pazarlama, müşteri deneyimi ve etkileşimi, ekosistem stratejisi, inovatif hızlandırma ve kuluçka programları, kurum içi inovasyon, entegre iletişim, pozitif sosyal etki ve kurumsal iletişim olarak tanımlanabilir. Kamusal inovasyon, hizmet, hizmet, verilme şekli, uygulama ilkeleri, kamusal sistemin işleyişine göre farklı boyutlarda örnekler vermek mümkündür. Yapısal-idari yenilik, ana kanundaki değişiklikleri, yeni iş / işletme prosedürlerinin veya kamu yönetiminde yönetim tekniklerinin uygulanmasını içerirken kavramsal yenilik, etkileşimli tasarım, yatay ağ yapıları gibi yeni yönetim biçimlerinin uygulanmasını kolaylaştırmaktadır. Yeni kavramlara bağlı olarak tarafların bakış açılarındaki değişiklikler inovasyonun bir sonucu olarak tepkiler, riskler veya yeni düzenlemeler olarak ortaya çıkmaktadır. Finansal inovasyona bakıldığında da üç grupta toplandığı görülmektedir. Bunlar (Thornton & Stone, 1992);

- 1) Ürün İnovasyonu: Yeni veya iyileştirilmiş bir hizmeti ifade eder.
- 2) Örgütsel İnovasyon: Mevcut bir yapının yenilenmesi, yeni bir yapının kurulması veya iş birliği ve etkileşim için yeni bir yol oluşturulmasıdır. Örgütsel inovasyon koşullarını oluşturmak için liderlik, kurum kültürü, planlama, bilgi yönetimi, süreç yönetimi ve çalışan yönetimi yenilik odaklı değer sistemi gibi belirli araçlar çalışanlar tarafından benimsenmesi ve uygulanması gerekmektedir.
- 3) Süreç inovasyonu: Halka açık bir ürün veya hizmetin üretim yöntemi, teslimatı, teslimatı, sürecindeki kaliteyi temsil etmektedir.

Finansal endüstrilerin kuralılaştırılması, bu günlerde mikroekonomik verimlilikte sınırsız rekabette kaynaklanan kazanımlar onu başka yerlerde onore eden nedenlerle popülerdir. Fakat bankalar diğer kuruluşlar ve diğer endüstriler gibi değildir. Ekonomideki işlemlerin çoğunda kullanılan değişime ayak uydururlar. Merkez bankası, parasal kontrol işlemlerinin büyük ölçüde ekonomiye aktarıldığı düşünülen kurumlardan birisidir. Ödemeler sistemini korumak, geliştirmek ve parasal kontrolün etkinliğini sürdürmek için ne tür düzenlemelere ihtiyaç olduğunu düşünmek gerekmektedir. Bu sorunlar, teknolojik ve kurumsal yeniliklerin finansal endüstrilerde maliyetleri, fırsatları ve rekabetçi gerçekleri değiştirdiği bir zamanda ortaya çıkmaktadır. Bu konudaki önemli eğilimler şunlar olmaktadır (Tobin, 1985):

- 1) Finansal varlıklar için işlemler, zaman ve kaynak açısından daha ucuzdur. Elektronik ödeme ağları, tek bir hesaptan bilgisayar aracılığıyla anlık ödemeleri mümkün kılmaktadır.
- 2) Talep üzerine ödenecek çek ya da havale yoluyla üçüncü kişilere devredilebilecek yükümlülüklerin ihracı, ticari bankalar ve devletin düzenlediği diğer saklama kuruluşları ile sınırlı değildir.
- 3) Mevduata ödenecek faiz oranlarına ilişkin yasal tavanlar ortadan kalkmaktadır.

- 4) Finansal süpermarketler ve holdingler, bankalar, diğer mevduat kuruluşları, yatırım fonları, komisyoncular, sigorta şirketleri, yatırım bankacıları, menkul kıymet satıcıları ve finans kurumları arasındaki farklılıkları bulanıklaştırmaktadır veya yok etmektedir.

Bu noktada finansal aracılar, finansal varlıklara yatırım yapmaya yetkili aracılar veya aracılar olarak devreye girmektedir. Özellikle diğer menkul kıymetleri satın almak için menkul kıymet ihraç ederler. Temsilcileri anlamanın ilk adımı, önemli bir rol oynadıkları finansal piyasaların özelliklerini belirlemek ve onlara faydalı hizmetler sunmalarına neyin izin verdiğini vurgulamaktır. Komisyoncular tarafından yazılan finansal sözleşmelerin aracıları içermeyen sözleşmelerden ne kadar farklı olduğunu ve bunların neden en uygun finansal sözleşmeler olduğunu anlamak önemlidir. Borç sözleşmeleri aracılar anlayışının merkezinde yer almaktadır. Finansal aracılar içindeki portföy çeşitlendirmesi, bir bankanın maliyetli izleme ve uygulama gerektiren kredileri gerekli olmayan banka mevduatlarına dönüştürmesini kolaylaştıran finansal mühendislik teknolojisini temsil eder. Aracılar, hizmet sağladıkları için birincil finansal varlıkları satın almak için ikincil finansal varlıkları ihraç ederler (Diamond, 1996).

Bir örnek vermek gerekirse, girişimciler tarafından takip edilen bilgilerin ifşa edilmeden takip edilmesi için bağlayıcı olmayan bir talep olduğunda, çok çeşitli finansal aracılar, rakiplerin bilgi edinmesini önlemek için basit izleme hizmetleri ile bunu neredeyse hiçbir maliyet dezavantajı olmadan sağlayabilir. İki alternatif finansal aracı model bağlamında iki tür çeşitlendirme tartışılmaktadır. İlk olarak, bireysel riskleri alt bölümlere ayırarak geleneksel çeşitlendirmeye gitmek; ikincisi, belirli bir ölçekte daha bağımsız riskler ekleyerek çeşitlendirmektir (Diamond, 1984).

Gelişmekte olan ve yükselen ekonomilerde açıklar olsa da uluslararası finansal bütünleşmeye dayalı riskler büyük ilgi görmektedir. Bu açıdan finansal küreselleşme konusunda kapsamlı bir literatür bulunmaktadır. Rekabetçi pazardaki gelişmiş ülkeler, finansal küreselleşmenin etkisiyle Ar-Ge arayışlarına girmişlerdir. Bu, teknolojik gelişmelere paralel olarak finansal inovasyon kavramının ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bu, gelişmekte olan ülkelerdeki kuruluşlar için, yapılandırılmış finansman araçları aracılığıyla banka kredileri, tahviller ve hisse senedi ihraçları gibi geleneksel finansman türlerini zenginleştirmeyi mümkün kılan yeni fırsatlar sunmaktadır (CGFS, 2010).

YÖNTEM

Çalışmada, inovasyonun sosyolojik boyutları detaylı bir literatür taramasından sonra ilgili çalışmaların teorik çerçevede derlenmesi sonucunda oluşturulmuştur. Çalışmada teorik bir analiz yöntemi seçilmesinin amacı, bilimsel bir faaliyetin tartışma/ikna stratejileri geliştirilerek açıklanması ve yorumlayıcı ilkelerin ortaya koyulmasıdır. Konuya ilişkin literatür incelenmesi aşamasında içerik analizi yapılarak inovasyon konusuna dair sosyolojik olarak üç farklı temanın öne çıktığı görülmektedir. Bu temaları, rekabetçi yaşam tarzı (sosyal simülasyon), teknoloji odaklı tüketim alışkanlıkları (teknolojik inovasyon) ve kalite odaklı ekonomik ilişkiler

(kaliteli inovasyon) olarak sıralamak mümkündür. Çalışmada, sıralanan bu üç tema ile inovasyon arasındaki ilişki vurgulanmaktadır.

BULGULAR

Rekabetçi Yaşam Tarzı (Sosyal Simülasyon)

Inovasyon, günümüz toplumlarında en önemli rekabet aracı olarak düşünülebilir. Çünkü organizasyonların faaliyetlerini sürdürmek ve rakiplerinin bir adım önüne geçmek için yeni rekabet stratejileri aramaları ve geliştirmeleri gerekmektedir. Bunlar; üretilen ürünlerin kalitesi, ürünlerin rakiplere göre yüksek güvenilirliği, müşteri istek ve ihtiyaçları ile hızlı bir şekilde karşılanmakta ve sunulan hizmet kalitesi yüksek olmaktadır. Yeni üretim teknolojilerinin üretilmesi, tedarikçi ilişkilerine özen gösterilmesi, müşteri hizmetlerinin verimli oluşturulması, yeni hammaddelerin oluşturulması ve kuruluşun dışa bağımlılığının önemli ölçüde azaltılması, inovasyon faaliyetlerinin rekabet gücünü artırmaktadır. Ayrıca yeni teknolojilere, üretim tekniklerine ve ürünlere patent almış olmak, diğer kuruluşlara teknoloji transferinde önemli bir avantaj sağlar ve diğerlerini kendilerine bağımlı hale getirir. Böylelikle örgütsel organizasyonlara rakiplerine karşı rekabet etme konusunda önemli ayrıcalıklar ve avantajlar sunar (Can, 2012).

Örgütsel organizasyonlar her geçen gün artan rekabet baskısıyla karşı karşıyadır. Çünkü müşterilerin çeşitli talepleri (benzersizlik, özelleştirme, teslimat hızı, kalite, çevre duyarlılığı vb.) bulunmaktadır. Bu anlamda inovasyon, organizasyonların küresel ekonomi içerisinde var olması için çok önemlidir (Colovic ve Lamotte, 2015). Aslında bu sistemi bir simülasyon evreni olarak düşünmek mümkündür.

Baudrillard'ın (2005) da öne sürdüğü gibi, bu evren gerçekle gerçeğin simüle edilmiş modellerini iç içe geçirmeye uğraşan modern simülatörler olarak kendini rekabet ve kalite formunda biçimlendirmekte ve özellikle örgütsel kuruluşların işleyiş şekillerinde kendini belirgin bir şekilde göstermektedir. Artık günümüzde minyatürleşmiş hücreler, matrisler, bellekler ve komut modelleri aracılığıyla gerçek yeniden üretilmektedir. Bu yeni teknolojiler ve yeni dünya düzeni etrafında şekillenen gerçeklik, işlemsel bir düzleme dönüşmektedir. Sentetik bir şekilde üretilen gerçeklik, hiperuzamda kombinatör modellere benzeyen hipergerçektir. Bu hipergerçeklik, gerçeğin tüm göstergelerine sahip olmakla birlikte gerçeğin bütün evrelerine kısa devre yaptırabilen, kusursuz, programlanabilen, göstergeleri virüs gibi çoğalabilmektedir. Yani dört bir yana savrulabilen bir makineden gerçeği bir daha geri dönemeyeceği, sadece aynı yörünge etrafında modellere dayalı ve farklılık simülasyonunun toplumsal üretiminden ibaret bir hipergerçeklik söz konusudur.

Örgütsel inovasyon açısından değerlendirildiğinde, kalite sürecine sosyal bir simülasyonda güvenmek gerekmektedir. Bu süreç sadece simülasyonun kendi içindeki süreçle ilgili değildir. Paydaşlar, çalışma ekibi, model ve bulgular arasındaki tüm etkileşimler bu sürece dahil edilmektedir. Birden fazla üyesi olan bir topluluğun homojen olduğunu söylemek bu anlamda doğru olmaz. Bireylerin örgütsel ortamda farklı görüşleri varsa, bununla

da ilgilenme olasılıkları çeşitlilik gösterir. Bir sosyal simülasyonun kalitesi, toplumsal bağlamda sürece katılması gereken mekanizmaların kolektif niteliğiyle belirlenir (Ahrweiler ve Gilbert, 2015).

Bu anlamda, bilgisayar programlarının oluşturulması, sosyal davranışın benzer yönlerini simüle etme açısından tüm sosyal süreçlerin anlaşılmasına katkıda bulunur. Bu nedenle, teori veya model geliştirmek veya kullanmak çoğu sosyal bilim araştırmasında bir zorunluluktur. Teorileri ifade etmenin bir başka yolu da bilgisayar programlarını incelemektir. Bilgisayar programları, sosyal süreçleri simüle etmede önemli bir rol oynar. Bazı durumlarda, insan popülasyonları ve yapay sosyal sistemler üzerinde oldukça imkânsız veya etik olmayan deneyler bile bu programlar aracılığıyla mümkündür (Gilbert, 2007).

Teknoloji Odaklı Tüketim Alışkanlıkları (Teknolojik İnovasyon)

Günümüze kadar geçen süreç içerisinde tarihsel ve toplumsal dünyada birbirinden önemli değişim ve dönüşümler yaşanmıştır. Özellikle teknoloji alanındaki hızlı gelişmeler ve beraberinde ortaya çıkan önemli buluşlar toplumsal dönüşümde dönüm noktası olmuştur. Etkileri her alanda hissedilen bu durum finansal alan açısından da kendisini göstermektedir. Teknoloji alanındaki ilerlemeler, dünyanın küreselleşmesini sağlayan en önemli etkenlerden biridir. Bununla birlikte finansal ürünler oldukça çoğalmış ve çeşitlenmiştir. Böylece, finansal sistem düzleminde inovasyon çok büyük önem kazanmıştır (Castells, 2005).

Teknoloji, rekabet ve sosyal simülasyon gibi yaşam biçimini değiştiren unsurlardan biridir. Teknoloji odaklı bu değişimin etkilerini aile, din, ahlak, evlilik, devlet, mülkiyet kurumları gibi sosyal kurumlar üzerinde görmek mümkündür. Özellikle modern teknoloji, endüstriyi evden uzaklaştırmakta ve aile formunun biçim değiştirmesine neden olmaktadır. Ailenin birçok işlevi, başka kurumlar tarafından elinden alınmaktadır. Artık evlilik kutsal bir bağdan çok medeni bir sözleşme olarak görülmektedir. Evlilikler giderek istikrarsız hale gelmektedir. Boşanma, firar ve ayrılık örnekleri artmaktadır. Teknoloji, kadının statüsünü artırmıştır. Fakat aynı zamanda evdeki erkek-kadın ilişkilerindeki stres ve gerginliğe de neden olmuştur. Din, üyeler üzerindeki hakimiyetini kaybetmiştir. İnsanlar daha laik, rasyonel ve bilimsel hale gelmiştir (Aggour & Mabrouk, 2020).

Teknoloji, rekabet ve sosyal simülasyon gibi yaşam biçimini değiştiren unsurlardan biridir. Teknoloji odaklı bu değişimin etkilerini aile, din, ahlak, evlilik, devlet, mülkiyet kurumları gibi sosyal kurumlar üzerinde görmek mümkündür. Özellikle modern teknoloji, endüstriyi evden uzaklaştırmakta ve aile formunun biçim değiştirmesine neden olmaktadır. Ailenin birçok işlevi, başka kurumlar tarafından elinden alınmaktadır. Artık evlilik kutsal bir bağdan çok medeni bir sözleşme olarak görülmektedir. Evlilikler giderek istikrarsız hale gelmektedir. Boşanma, firar ve ayrılık örnekleri artmaktadır. Teknoloji, kadının statüsünü artırmıştır. Fakat aynı zamanda evdeki erkek-kadın ilişkilerindeki stres ve gerginliğe de neden olmuştur. Din, üyeler üzerindeki hakimiyetini kaybetmiştir. İnsanlar daha laik, rasyonel ve bilimsel hale gelmiştir (Aggour & Mabrouk, 2020).

Ancak bakış açıları daha az dindardır. Bilimdeki icatlar ve keşifler, dinin temellerini zayıflatır. Devletin işlevi veya devlet faaliyet alanı genişletilir. Modern teknoloji, dezavantajlı kişilerin eğitim, sağlık vb. gibi hizmetleri

yerine getirmesini sağlar. Ulaşım ve iletişim keşifleri, işlevlerin yerel yönetimden merkeze kaymasına yol açar. Modern buluşlar aynı zamanda milliyetçiliği de güçlendirir. Bürokrasi yoluyla yöneten modern hükümetler, insan ilişkilerini daha da kişiselleştirir. Modern zamanlarda en çarpıcı değişiklik, ekonomik organizasyondaki değişimdir. Sanayi evden alınmış ve fabrikalar, mağazalar, bankalar, şirketler vb. Yeni tür ekonomik organizasyonlar yaratılmıştır. Yeni teknolojiler ve inovasyon, toplumumuzun imajını tamamen yeni bir şekilde yeniden boyama potansiyeline sahiptir. Bunu yaparken, aynı zamanda sosyal planlama, politika oluşturma ve koordinasyon ile ilgili konularda kurumlara meydan okur. Çünkü gelecekteki nesnelere olarak ne tahmin edilebilir ne de erişilebilirler. Teknolojilerin ve inovasyonun doğuşu, yapıları ve sonuçlarıyla ilgili sosyal gerçekleri analiz etmek, teknoloji ve yenilikteki karmaşık dinamikleri anlamamızı, açıklamamızı ve açıklamamızı sağlar (JGU, 2020).

Teknolojik inovasyon, "yeni bir araç, süreç veya diğer pratik yenilikler hakkında yeni bir bilgi paketidir. Süreç yeniliği, psikolojik ve sosyo-ekonomik faktörler gibi dış unsurları içerir" (Polat ve Öner, 2000). Küreselleşmenin tüm yönleri göz önüne alındığında, küresel varyasyonların kreativite ve yeniliğin gelişimi üzerinde olumlu etkileri vardır. İnovasyonun kaynağı küreselleşme olarak kabul edilir. Küreselleşme olgusu aynı zamanda yeniliği yıkım yoluyla ortadan kaldırmak olarak yorumlanıyor. Ekonomide, küreselleşmenin bazı eleştirmenleri, destek politikasının zorunlu olduğuna ve pazar küreselleşmesinin büyüme ve gelişme çeşitliliğini azalttığına inanmaktadır (Bollen, 1983).

Bu alternatif ağlar, küreselleşmenin bazı temel dinamikleriyle giderek daha fazla iç içe geçmektedir. Küresel pazarların oluşumu, yoğunlaşan uluslararası ve yerel ağlar, geleneksel gözetim uygulamalarından kolayca kaçan iletişim teknolojilerinin gelişmesi, yeni küresel güçlerin güçlenmesine ve oluşumuna ve küresel bir ekonomik sistemin varlığına neden olmaktadır. Bunun bir örneği, sınır ötesi para akışları ve piyasaları için çeşitli kurumsal desteklerin geliştirilmesidir. Küresel ağdaki farklı coğrafyalar, mekânsal özelliklerinden dolayı dinamik ve değişkendir. Suç faaliyetlerinin yaygınlığı da dahil olmak üzere, küresel ölçekte geniş bir faaliyet yelpazesini değerlendirmek mümkündür. Yine internet örneği, insan hakları, çevre ve dünya çapındaki işçi grevleriyle iletişimden birbirlerinin mücadelelerini desteklemeye kadar tüm sosyal dinamikleri harekete geçiren güçlü bir araç olarak ortaya çıkmıştır. Bununla birlikte, ağın küresel olması, her şeyin küresel düzeyde olması gerektiği anlamına gelmemektedir. Kültürlerin ve grupların çeşitliliği arttıkça, internet gibi yeni teknolojiler standartları belirleme ve daha iyisi için risklerden kaçınma direncini artırabilir ve kurumsal dünya için daha fazla politik ve sivil potansiyeli artırabilir (Sassen, 2002).

İnternet örneğinde olduğu gibi, Ar-Ge, teknolojik gelişme ve yenilik süreci için sadece bir ipucudur. Ar-Ge, teknolojik sınıra yakın veya sınırdaki bulunan firmalar için daha uygundur. Öte yandan, teknoloji edinimi ve becerilerin kullanımı da ileri teknolojiler oluşturmak için teknolojiyi özümseyen şirketler için daha geçerlidir. Sonuç olarak, kuruluşlar pazar taleplerine göre yenilik yaparlar ve ilke olarak yenilik süreci, yenilik ve bilginin önemli kaynakları olarak yeniliğin kullanımının kapsamlı bir şekilde çekici olduğunu varsayan tüm mevcut bilgileri gözden geçirip birleştirerek başlar. Yeni fikirlere ve yenilikçi çözümlere açık olmak, özellikle sürecin ilk aşamalarında daha karmaşık yeniliklere yol açar, farklı şekillerde fikir, bilgi ve becerilerin bir kombinasyonu

yoluyla kararlara izin verilir ve bunlar birleştirilir. Aslında, yenilik süreci esasen dış koşullara bağlıdır. Yeni teknolojiler tasarlamak, müşteriler, tedarikçiler, rakipler ve diğer çeşitli kamu ve özel kuruluşlarla olan etkileşimlerden kaynaklanır. Bu durum, teknolojik gelişim süreci için oluşturulan kümelerin, rekabetin ve diğer iş bağlantılarının neden bu kadar önemli olduğunu açıklar. Ayrıca, bölgesel veya ulusal düzeyde mekânsal bir sistem olarak görülen inovasyon, inovasyon ve inovasyon faaliyetinin performansı ile bu etkileşimlerin anlaşılmasına ve analiz edilmesine olanak tanır (Diaconu, 2011).

Teknolojik İnovasyon ile ilgili bazı özellikler bulunmaktadır. Bunlar (IGI Global, 2020):

- 1) Ürün ve hizmet girişimlerinden bağımsız olarak araştırma ve geliştirme, teknik bilgi ve araçlarda yeni atılım.
- 2) Bir kuruluşa bir tür teknolojinin (genellikle bilgi teknolojisi) tanıtılması veya değiştirilmesi.
- 3) Pazarda ve toplumda yeni ürünlerin, hizmetlerin ve organizasyonel modellerin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması dahil olmak üzere yenilik süreci ve sonuçları.
- 4) Bir kuruluşa bir tür teknolojinin (genellikle bilgi teknolojisi) getirilmesi veya değiştirilmesi.
- 5) Mal ve hizmet üretiminde yeni teknik ve süreçler yaratma.
- 6) Ürün ve teknolojik süreç yenilikleri.
- 7) Araştırma gelişmelerinden ve ürün ve süreçlerdeki önemli teknolojik değişikliklerden elde edilen yeni buluş.
- 8) Farklı disiplinlerden farklı akademisyenlerin, insanların ve kuruluşların yeni veya mevcut teknolojiler için nasıl yeni kullanımlar yarattığını ve bu yeni yeniliklerin popülasyonlar içinde nasıl yayıldığını incelemesi.
- 9) Teknolojik yenilikte, yeni ürün, hizmet veya tekniklerin araştırılmasına, geliştirilmesine ve tasarımına veya mevcut ürünlerin iyileştirilmesine katkıda bulunan ve yeni teknolojik bilgi üreten faaliyetlerin içerilmesi.
- 10) Bir kuruluşa bir tür teknolojinin (genellikle bilgi teknolojisi) getirilmesi veya değiştirilmesi.
- 11) Kuruluşun üretkenliğini ve kalitesini artırmasında, müşteriye değer katan bir süreç, ürün, idari değişim ve oluşum olması.
- 12) Pazar tarafından benimsenecek tamamlayıcı teknolojilerin entegrasyonu yoluyla yeni ürün veya hizmet geliştirme süreci.
- 13) Bilgi alışverişini içeren yeni bir ürün veya hizmet.
- 14) Ürün / süreç yeniliği.
- 15) Bilgilerde değişiklik içeren yeni bir ürün veya hizmet.
- 16) Yeni ürün ve süreçleri veya mevcut ürün ve hizmetlerin teknolojik ilerlemelerini sağlama.
- 17) Farklı disiplinlerden farklı akademisyenler, insanların ve kuruluşların yeni veya mevcut teknolojiler için nasıl yeni kullanımlar yarattığını ve bu yeni yeniliklerin toplumlara nasıl yayıldığını incelemesi.

Finansal küreselleşme, “ulusal finans piyasalarını çeşitli kontrol ve sınırlamalardan arındırıp uluslararası finans piyasalarına açılmasını sağlayarak, ulusal finansal piyasaların ortadan kaldırılması olarak tanımlanmaktadır.

Bunun için de ulusal piyasaların konverbiliteye kavuşması, kurların dalgalanmaya bırakılması, uluslararası sermaye akımlarının artması ve yatırım fonları ile yatırım ortaklıkları gibi yeni kurumsal yatırımların finans piyasalarındaki rollerinin artması gerekmektedir” (Şiriner, 2008: 124).

Bu bağlamda örnek vermek gerekirse ödeme şekilleri, günümüzde banka şubelerine gidilmeden bankacılık hizmetlerinden yararlanma olanakları ortaya çıkmıştır. Şube dışı bankacılık hızla gelişmektedir ve telefon bankacılığı, internet bankacılığı, mobil (cep telefonu ile internet bağlantılı) bankacılık, ev/ofis bankacılığı, satış ve hizmet noktası (POS) bankacılığı, mail-order sistemi, otomatik ödeme makinaları (ATM) bankacılığı, görüntülü ödeme makinaları (VTM) bankacılığı, televizyon bankacılığı ve kabin bankacılığı uygulamaları görülmektedir (Slideshare, 2020).

Bu durum insanlar arası ilişkiler ve etkileşimin boyutunu giderek azaltarak toplumda varlık gösteren bireylerin düşüncelerinin ve bedenlerinin maddeleşmesi riskini ortaya çıkarmaktadır. Teknolojik yeniliklerin beraberinde getirdiği avantajlar toplumsal dünyada birbiriyle kurumsal düzeyde bedenleriyle iletişim ve etkileşim halinde olan bireyleri teknolojik araçlarla sınırlayarak bir mesafe koymaktadır. Böylelikle Weber’in (1978) özellikle üstünü çizdiği toplumsal eylemlerin doğasında olduğu gibi, toplumsal ilişkiler ve etkileşim sembolik düzlemde sanal teknolojik aletler üzerinden günümüzde yeniden üretilmektedir. Teknolojik araçlar toplumda süregelen yüz yüze ilişkiler ve etkileşim aracılığıyla gerçekleştirilen kurumsallaşma durumunu sanal biçime dönüştürerek ilişkiler ağını ekran formu ile topluma sunan yeni bir toplumsal gerçeklik meydana getirmektedir. Bu yeni inovasyon teknolojileri ile birlikte artık bireylerin bedenleri ekranların arka taraflarında belirmektedir. Tüm kurumsal işlemler kurum ya da kuruluşlar olarak nitelendirilecek örgütsel organizasyonlarda bizatihi işlem yapmak yerine artık teknolojik araçlar yardımıyla mümkün olmakta, bireylerin mekanlarda doğrudan bulunma zorunluluğu kalkmaktadır. Bu yeni dünya, kurumsallaşmaya dayalı insanlararası ilişkilerde yeni bir toplumsal düzen arayışlarını da beraberinde getireceği kuşkusuzdur.

Kalite-Eksenli Ekonomik İlişkiler (Kalite İnovasyonu)

İnsanı sosyal bir varlık olarak inceleyen sosyoloji, insanı ve toplumları ilgilendiren tüm kavram ve ilkeleri kapsamaktadır. Tüm insan faaliyetleri bu dal kapsamındadır. İnsanları, coğrafyayı, sağlık hizmetlerini, ekonomik faaliyetleri, inanç sistemlerini, her toplumun kültür ve geleneklerini, suç ve hukuku, siyaseti ve yapılması gereken diğer tüm konuları birbirine bağlayan ve ayıran tüm kural ve düzenlemeleri ilgilendiren yani kısaca insana ve topluma dair her şeyi inceler. Bu nedenle daha geniş bir kapsamı vardır. Sosyoloji, sosyolojik bakış ile aile, ekonomi, toplum, kültür, din, politika gibi konularda toplumu bir bütün olarak kendine özgü yöntem ve tekniklerle inceler.

Sosyolojik bir bakış açısı olarak girişimcilik, sosyal sistemleri ve onları oluşturan aktörleri hedef alır. Sosyal sistemlere sosyal aktörler, ticari kuruluşlar, siyasi partiler, devlet kurumları ve organize kolektif yapılar dahildir. Bu bir tür kolektif yapıyı temsil etmektedir. Örgütler, kendilerini ayakta tutabilmek için ihtiyaç duydukları mal ve hizmetleri üretmelidir. Siyasi faktörlerin burada büyük etkisi vardır. Bireyin sosyal konumu, iş-organizasyon

bağlantısı çerçevesinde büyük ölçüde mesleki rolünü ve statüsünü etkiler. Bireysel girişimci davranış ise, genellikle serbest meslek sahibi kişilerden önemli kuruluşların oluşturulmasına kadar değişebilen yeni ekonomik çabalarla yenilik üretimine katkıda bulunur. Çoğu yeni kurum ve kuruluş, özellikle yüksek büyüme potansiyeline sahip olanlar, genellikle ekip çabalarının ne kadar etkili ve önemli olduğunu yansıtırlar. Kaynakların toplanmasında değişiklikler, yeni ürün veya süreçlerin ortaya çıkışı genellikle kalite açısından girişimcilik ve yenilik faaliyetleri ile ilişkilendirilir (Giddens, 2009; Reynolds, 1991).

Bu, büyük ölçüde mevcut işletme risk sermayesinin fenomenolojik doğasından, yenilikle bağlantılı girişimcilik fırsatlarından, girişimcilik psikolojisinden ve "ağ ekonomisinden" kaynaklanmaktadır. İronik olarak, bunun meşruiyet sorunlarına karşı daha büyük bir mücadele yarattığına inanılıyor. Girişimciliğin neden sadece örgütsel veya sosyolojik bir bağlam, bir davranış kalıpları tipolojisi veya bir politik ekonomik gelişme modeli olmadığını anlamak için halen devam eden bir çaba vardır (Phan, 2003).

Bu noktada örgütsel kalite, ekonomideki en önemli rekabet aracıdır. Kalitede yenilik için belirli koşullar gerektirir. Bunlar (Qualityinnovation, 2020):

- 1) İnovasyon değerine sahip olmak ve tam zamanlı olmak,
- 2) Pratik ve kullanışlı,
- 3) Sistematik olarak gelişme yeteneği,
- 4) Paydaşların mevcut ve gelecekteki ihtiyaçlarına yanıt vermek,
- 5) Teknik, sosyal veya iş performansının iyileştirilmesi.

Kalite açısından, sürekli değişen müşteri beklentileri ve tercihleriyle birlikte değerlendirildiğinde; yapay zekâ, makine öğrenimi, nesnelerin interneti ve Blockchain gibi gelişmekte olan teknolojiler finans kuruluşlarının hizmet sunma yöntemlerini yeniden şekillendirmektedir. Sürekli olarak değişen finansal hizmetler sektöründe rekabetçiliği korumak son derece zorlu bir görev haline dönüşmektedir. Gitgide gelişmekte olan küresel ve ülkelere özel düzenlemeleri tamamen karşılayan daha etkin uyum süreçlerinin oluşturulması, eski teknoloji ortamlarından karmaşık düzeninden daha çevik operasyonlara geçiş, bankalar, sigorta şirketleri ve varlık yönetim şirketleri başta olmak üzere birçok finans kuruluşunda önemli değişimlere yol açmaktadır. Finans kuruluşlarının çoğu Fintech olarak bilinen genç finansal teknolojileri, dijital geleceğin oldukça önemli bir parçası olarak görmektedir. Finans kuruluşlarının 2017 yılında Fintech'lere ve dijital inovasyon çalışmalarına yatırdıkları 31 milyar dolardan fazla yatırım bunun bir örneği olarak gösterilmektedir. KPMG Türkiye'nin 2018 yılında yaptığı araştırmanın sonuçlarına göre lider Fintech kuruluşunun on tane belirgin özelliği bulunmaktadır. KPMG bunları sırasıyla şu şekilde sıralamaktadır (KPMG, 2018): Berrak bir vizyon; Farkındalık; Stratejik yaklaşım; Müşteri odaklılık; İşbirlikçilik; Kararlılık; Çeviklik ve uyumluluk; Sonuç odaklılık; Öğrenmeye isteklilik ve Kısa ve uzun vadeye odaklılık.

Finansan inovasyonun ekonomik boyutunun görebileceği en güzel örneklerden birisini "Küresel Fintech" oluşturmaktadır. Fintech, gelişen finansal inovasyon sürecinin bir parçasıdır ve yatırımcılara önemli bir değer

sağladığına dair son kanıtları destekleyen teorik olarak riskli fakat bir o kadar da değerli olduğunu ispatlamaktadır. Finansal İstikrar Kurulu (FSB), Fintech'i "yeni iş modelleri, uygulamalar, süreçler veya finansal piyasalar ve kurumlar üzerinde önemli bir etkiye sahip ürünler ve finansal hizmetlerin sağlanmasıyla sonuçlanabilecek teknolojik açıdan etkin finansal yenilik" olarak tanımlamaktadır. Bu tanım, Basel Bankacılık Denetleme Komitesi (BCBS) tarafından da benimsenmektedir. Çünkü kısmen bu geniş tanım, Fintech gelişmelerinin mevcut akışkanlığı ışığında BCBS tarafından yararlı kabul edilmektedir. Fintech genel olarak, kredi, mevduat ve sermaye artırma hizmetleri, dijital para birimleri dahil olmak üzere ödemeler, takas ve ödeme hizmetleri, yatırım yönetimi hizmetleri (ticaret dahil), ve sigorta alanlarını kapsamaktadır. Fintech'in teknolojik omurgasının bir parçası da Blockchain teknolojisidir. Thakor (2019), bu teknolojinin diğer teknolojik gelişmelerle birlikte kullanımının amaçlarını şöyle sıralamaktadır: İşlem yapan tarafların daha düşük arama maliyetleri; Büyük verilerin toplanmasında ve kullanılmasında ölçek ekonomisinin elde edilmesi; Daha ucuz ve daha güvenli bilgi aktarımı sağlama; Doğrulama maliyetlerini azaltma.

Türkiye'den ve Dünyadan Örnekler (Ödüller)

Türkiye'den Örnekler

Türkiye'deki birçok kamu biriminin Ar-Ge faaliyetlerini ve yenilikçi fikir ve süreçlerini desteklemek için faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlara gözlenmektedir. Türkiye'den Destek Veren Kurum ve Kuruluşlara örnekler KOSGEB, TÜBİTAK (Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu)-TEYTEB, TTGV (Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı), EUREKA-Türkiye, KREDİ GARANTİ FONU (KGF) ve Ar-Ge ve İnovasyon Reform Paketi (Boyukaslan ve Tiryakioğlu, 2016) olarak gösterilmektedir. Türkiye'den kurum ve kuruluşlara verilen ödüller bağlamında değerlendirildiğinde finansal yenilik örnekleri; SARDİS'e ait kategori ve projelerin listesi ve başarı ödüllü kuruluşlar bulunmaktadır (SARDİS, 2019).

Dünyada ve Avrupa'da inovasyon fikirleri ve süreçleri olan kuruluşlara finansal ve teknik destek, ülkemize göre çok değişkenlik göstermektedir. Bu anlamda Silikon Vadisi ve risk sermayesi çalışmalarının ilk geliştirildiği ve tüm dünyaya yayıldığı ülke olan Amerika, inovasyon fikirlerine ve süreçlerine yönelik fırsatlarıyla da diğer ülkelerden farklıdır. Örneğin, Küçük İşletme Yönetimi (SBA-Küçük İşletme Yönetimi) yenilikçi fikirleri ve uygulamaları destekleyen bir program olarak otuz beş yıla yakın bir süredir hizmet vermektedir. Başarılı program, uygulama açısından Hollanda, İngiltere, Tayvan ve Japonya gibi Avrupa ülkelerinin yanı sıra çoğu Uzak Doğu ülkesine ilham vermiş ve benzer uygulamaları teşvik etmiştir. Avrupa Birliği ise yeniliği acilen ele alınması gereken bir konu olarak görüyor. 1995 yılında yayınlanan Green Paper on Innovation belgesiyle oluşturulmaya çalışılan üye ülkelere ait yenilik politikalarının tek tip hale getirilmesi çabası içerisinde, Lizbon Hedefi adı verilen bakış açısı doğrultusunda 2010 yılında dünyanın en rekabetçi ve dinamik bilgi ekonomisi haline gelme hedefiyle program çizilmiştir. AB üyeleri arasında farklı seviyelerdeki tüm katılımcıları içeren geniş bir çerçeveye sahiptir (Boyukaslan ve Tiryakioğulları, 2016).

Dünya'dan Örnekler

Amerikan Kamu Yönetimi Derneği Kamu Hizmeti Ödülleri, sürdürülebilirlik temelinde belirlenen kriterlerin bir kısmını veya tamamını karşılayan başvuru sahiplerine verilir. Bunlar: Kamu servisleri geliştirmede büyük farklılık yaratmak; Değişiklik için risk almak; Daha demokratik bir toplum geliştirmek; Toplumsal eşitlik için öncülüğe hizmet etmek; Bir kamu kuruluşunun işleyişini amaçlarını daha iyi gerçekleştirecek biçimde değiştirmek; Kamu faaliyetlerinde tatmin edici düzeyde tasarruf sağlamak; Diğer kamu liderlerini yetiştirecek bir kadro oluşturmak (ASPA, 2019).

Uluslararası Standardizasyon Örgütü ISO, dünyanın en büyük gönüllü, fikir birliğine dayalı Uluslararası Standartlar geliştiricisidir. ISO (Uluslararası Standardizasyon Örgütü) Ödülleri; Gemiler ve deniz teknolojisi, Turizm ve ilgili hizmetler, Çevre yönetimi - Çevre yönetim sistemleri, Bilgi teknolojisi - BT güvenlik teknikleri, Kauçuk ve kauçuk ürünleri - Test ve analiz, Finansal hizmetler, Enerji yönetimi, Gıda ürünleri , Coğrafi bilgi / Jeomatik, Optik ve fotonik, Yerde hareket eden makineler, Otomasyon sistemleri ve entegrasyon - Endüstriyel veriler, Petrol, petrokimya ve doğal gaz endüstrileri için malzemeler, ekipmanlar ve açık deniz yapıları (ISO, 2020).

Lawrence D. Eicher Liderlik Ödülü, bir ISO teknik komitesinin (TC) veya alt komitesinin (SC) ISO Uluslararası Standartlarının geliştirilmesine önemli katkılarına ve üstün performansını takdir eden prestijli bir ödüldür. Ödül, mükemmel hizmetlerin sağlanmasını sağlayan yenilikçi ve verimli süreçlerin ve çözümlerin uygulanmasını ödüllendirerek yaratıcı ve işbirlikçi çalışmayı teşvik etmek için tasarlanmıştır. Ayrıca, en iyi uygulamaları ISO komiteleri arasında duyurmak ve paylaşmak için bir fırsat olarak görülmektedir (Eicher, 2020).

Quality Innovation Award, yenilikçilerin birtakım hedeflere ulaşmasını sağlayan yıllık uluslararası bir yarışmadır ve 2016'dan beri yapılan bir etkinliktir. Bu etkinlik, herşeyden önce katılımcı ülkelerin rekabet gücünün artırılmasına yardımcı olur. Bu hedefler şöyledir (Quality Innovation Award, 2020): Yenilikler için profesyonel değerlendirme almak; Yenilikleri başkalarıyla karşılaştırmak; Yeniliklerin görünürlüğünü artırmak; Yeniliği ulusal ve uluslararası olarak karşılaştırmak; Bağımsız bir kuruluştan profesyonel geri bildirim almak; İnovasyon hakkında halkın farkındalığını artırmak; Yeni pazarların açılmasına yardımcı olmak; Kuruluşun yeniliği artırmak için motive etmek; Ulusal ve uluslararası düzlemde tanınmak.

SONUÇ

İnovasyonun sosyolojik boyutuna odaklanan bu çalışmada bütünsel olarak insan, bilgi, inovasyon ve toplum arasındaki ilişkiyi değerlendirmek gerekmektedir. Bu açıdan sonuç kısmını değerlendirirken EİT'in (European Institute of Innovation % Technology) 2016 yılında yapmış olduğu araştırmanın referans olarak alınması çalışmanın omurgasını güçlendirmek açısından destekleyici olacaktır. EİT'in (2016), "Knowledge and Innovation Communities" tanımlaması altında yaptığı araştırmada bu ibare ürünlerin, hizmetlerin ve süreçlerin geliştirilmesi ve ayrıca yenilikçi, girişimci insanları besleyerek toplumsal zorlukların üstesinden gelen inovasyon sürecinde önde gelen yüksek öğretim kurumları, araştırma kuruluşları, şirketler ve diğer paydaşların son derece özerk bir

ortaklığını temsil etmektedir. Böylesine bir ifade konuya ilişkin sosyolojik boyutta kavramsal ve kurumsal olarak toplumda her alanı kapsayan oldukça anlamlı bütünsel bir tanımlamayı teşkil etmektedir. Bir bilgi ve inovasyon toplulukları ortaklığı, önde gelen mükemmellik merkezleri olma ve dünya çapındaki diğer inovasyon merkezleri ile rekabet etme ve iş birliği yapma amacıyla mükemmellik odaklı inovasyon merkezlerini, Co-location merkezlerini birbirine bağlama açısından oldukça önemli bir atılım olmaktadır. Bilgi ve inovasyon toplulukları, belirli bir alandaki tüm inovasyon değer zincirini kapsayan “Bilgi Üçgeni”nin (işletme, eğitim ve araştırma) farklı yönlerinden aktörleri bir araya getiren dünya standartlarında girişimci eğitim ve öğretim programları, araştırma ve yenilik projeleri ve yeni başlayanlar ve girişimler için destek gibi bir dizi faaliyet sekiz kategoride (1. Etki, 2. İnsan ve yetenek, 3. Ortaklık, 4. Ortak yerleştirme merkezleri, 5. Topluluk kimliğinin oluşturulması, 6. Sosyal yardım ve yaygınlaştırma, 7. Yönetim ve yönetişim, 8. İş modeli, finansal plan ve sürdürülebilirlik) yürütülmektedir. Etki taşıyıcıları olarak insanlar, aynı şekilde bilginin taşıyıcıları ve çoğaltıcıları olarak hareket ederler ve bu nedenle bilgi ve inovasyon topluluklarının hedeflerine ulaşmasında büyük önem taşırlar. İnovasyon gerek finansal gerek teknolojik gerekse toplumsal açıdan geleneksel işbirliği modellerine meydan okuyan farklı kültür ve geçmişlere sahip yetenekli bireyler, kurumlar ve kuruluşlar arasındaki işbirliği ile mümkün hale gelir. Bu anlamda “Co-location Centres” yerel ekosistem, bölgedeki ana Bilgi Üçgeni ortakları ve bilgi ve inovasyon toplulukları ortaklığına güçlü bağlantılar ile etkileşim için fiziksel bir “bağlantı” alanı sağlar. Ortak faaliyetlerini koordine etmek ve yönetmek, yönetişim düzenlemelerini yapılandırmak ve uygulamak ve iş birliğini kolaylaştırmak gibi birçok düzenleme için “etkinlik yönetimi” merkezi görevini görür. Bilgi alışverişi noktaları (Örneğin; Ortak Yerleşim Merkezleri içinde ve arasında) olarak “bilgi yönetimi” işlevi görür. İnovasyon ortamındaki dış paydaşlarla, “sosyal yardım ve yaygınlaştırma” faaliyetleri ile ilgili bilgiler ve sonuçlar paylaşılır. Örgütsel organizasyonu ve yapısını ve ayrıca stratejisini, hedeflerini, faaliyetlerini ve çalışma yöntemlerini tanımlamada “yönetim ve yönetişim” kalite açısından önemli bir özerkliğe sahiptir. Sonuç olarak, finansal inovasyon açısından iş modeli, finansal plan ve sürdürülebilirliğin, bilgi ve inovasyon topluluklarının hedefleri ve stratejisiyle tutarlı olmalı ve bunlara katkıda bulunmalı ve kaynakların optimum ve verimli kullanımının sağlanması gerekmektedir. Ayrıca, ekonomik ve toplumsal etkinin oluşmasına ve bilgi ve inovasyon topluluklarının kendi alanında lider bir küresel oyuncu olarak konumlanmasına katkıda bulunacak şekilde tasarlanmalıdır.

ETİK METNİ

“Bu makalede dergi yazım kurallarına, yayın ilkelerine, araştırma ve yayın etiği kurallarına, dergi etik kurallarına uyulmuştur. Makale ile ilgili doğabilecek her türlü ihlallerde sorumluluk yazar(lar)a aittir.”

KAYNAKÇA

- Ahrweiler, P. & Gilbert, N (2015). The Quality of Social Simulation: An Example from Research Policy Modelling, Policy Practice and Digital Science, M. Janssen Maria A. & Wimmer A. Deljoo (Eds.). Springer.
- ASPA. (2019). National Public Service Awards. ASPA 2019 Annual Conference March 8-12. <https://www.aspanet.org/ASPA/Make-Connections/Awards/National-Public-Service-Award.aspx>
- Baudrillard, J (2005). Simülarklar ve Simülasyon, O. Adanır (Çev.). Doğu Batı Yayınları.

- Bollen, K. (1983). World System Position, Dependency And Democracy: The Cross-National Evidence. *American Sociological Review*, 48, 468-479. DOI: 10.2307/2117715 <https://www.jstor.org/stable/2117715>
- Böyükaslan, A. & Tiryakioğlu, M (2016). Girişimci Devlet, Yenilikçi Finansman: Türkiye İçin Bir Politika Arayışı. *Journal of Business Research-Türk*, 8(1), 592-618. DOI: 10.20491/isader.2016.162
- Can, P (2012). Pazarlama Süreçlerinin İnovasyon Stratejilerine Etkisi Üzerine Bir Araştırma (Doktora Tezi). Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Castells, M. (2005). *Network Society*, Center for Transatlantic Relations. California.
- CGFS. (2010). Long-Term Issues in International Banking. Bank for International Settlements Communications.
- Colovic, A. & Lamotte, O (2015). Technological Cooperation in the Global Competitive Environment. *Creativity and Innovation Management*, 24(4), 617-628. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2010.02.003>
- Dawi, M. N., Jusoh, A., Streimikis, J., & Mardani, A. (2018). The influence of service quality on customer satisfaction and customer behavioral intentions by moderating role of switching barriers in satellite pay TV market. *Economics and Sociology*, 11(4), 198-218. DOI: 10.14254/2071-789X.2018/11-4/13
- Diaconu, M (2011). Technological Innovation: Concept, Process, Typology and Implications in the Economy. *Theoretical and Applied Economics*, 10(563), 127-144.
- Diamond, D. W (1996). Financial Intermediation as Delegated Monitoring: A Simple Example. *Federal Reserve Bank of Richmond Economic Quarterly*, 82(3):51-66. <https://doi.org/10.2307/2297430>
- Diamond, D. W (1984). Financial Intermediation and Delegated Monitoring. *The Review of Economic Studies*, 51(3), 393-414.
- EIT. (2016). EIT's 2016 Call for Knowledge and Innovation Communities (KIC) Proposals. European Union: European Institute of Innovation and Technology (EIT). <https://eit.europa.eu/sites/default/files/EIT%202016%20Call%20for%20KICs%20proposals.pdf>
- Eicher, (2020). Leadership Award. ISO Award 2020. <https://www.iso.org/iso-awards.html>
- Gilbert, N (2007). *Computational Social Science: Agent-Based Social Simulation*. Centre for Research on Social Simulation.
- IGI Global. (2020). Media-Streaming-Technological-Innovation. <https://www.igi-global.com/dictionary/media-streaming-technological-innovation-higher/29457>
- JGU (2020). What is Technological Innovation. *The Sociology of Technology and Innovation, Social Simulation*: <https://technologyandinnovation.sociology.uni-mainz.de/>
- KPMG (2018). Küresel Fintech Araştırması 2018. <https://home.kpmg/tr/tr/home/gorusler/2018/05/kuresel-fintech-arastirmasi-2018.html>
- Moore, M. H. (1995). Break-Through Innovation and Continuous Improvement: Two Different Models of Innovative Process in Public Sector, *Public Money & Management*, 25(1).
- OECD. (2007). Innovation and Growth Rationale for an Innovation Strategy. <http://www.oecd.org/sti/inno/39374789.pdf>
- Phan, P. H (2004). Entrepreneurship theory: Possibilities and Future Directions. *Journal of Business Venturing*, 19(5), 617-620. <https://doi.org/10.1111/jsbm.12534>

- Polat, M, & Öner, M. A. (2000). Firmalarda Yenilik Yönetimi Teknikleri. Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü MBA Programı.
- Reynolds, P.D. (1991). Sociology and Entrepreneurship: Concepts and Contributions. *Entrepreneurship: Theory & Practice*, 2, 47-70. <https://doi.org/10.1177/104225879201600205>
- Sassen, S. (2002). Towards a Sociology of Information Technology. *Current Sociology*, 50(3), 365–388. <https://doi.org/10.1177/0011392102050003005>
- Slideshare. (2020). Bankacılık Hizmetleri, <https://www.slideshare.net/efinans/12-bankaclk-hizmetleri-ii>
- Şiriner, İ. (2008). Finansal Küreselleşme: Para ve Maliye Politikalarında Dönüşüm. Eti Yayınları.
- Qualityinnovation (2020). The Quality Innovation Award. <https://www.qualityinnovation.org/>
- Thakor, A. V (2019). Fintech and banking: What do we know?. *Fintech and Banking. Journal of Financial Intermediation*, 1-13. <https://doi.org/10.1016/j.jfi.2019.100833>
- Thornton, D & Stone, C (1992). Financial Innovation: Causes and Consequences. K. Dowd & M. K. Lewis (Eds). *Current Issues in Monetary Economics*. McMillan.
- Tobin, J (1985). Financial Innavation and Deregulation in Percpective. *Boj Monetary and Economic Studies*, 3(2), 19-29.
- UN (1995). Resolutions and Decisions adopted by the General Assembly. <https://research.un.org/en/docs/ga/quick/regular/50>
- Ünlükaplan, G (2009). Avrupa Birliği Üyesi Ülkelerde İktisadi Kalkınma, Rekabetçilik ve İnovasyon İlişkilerinin Kanonik Korelasyon Analizi İle Belirlenmesi. *Maliye Dergisi*, 157, 235-250. <https://doi.org/10.3390/su12176812>
- Weber, M (1978). *The Nature of Social Action*, Cambridge University Press.
- Yıldırım, F. (2015). Teknoloji ve İnovasyonun İktisadi Arkeolojisi ve Önemi. *Anahtar Dergisi*, 324, 4-8. <https://doi.org/10.1177/016224399301800207>
- Yıldırım, S. (2009). İşletmelerde Tedarik Zinciri Yönetimi ve Toplam Kalite Yönetimi İlişkisi. *Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi*, 1(1), 175-191.